

Hana VAŇKOVÁ: *Sídliště Horní Měcholupy očima svých obyvatel*. Praha: FHS UK 2021, 55 s.

Hana Vaňková se rozhodla svou bakalářskou práci zaměřit na urbání antropologii, konkrétně se prostřednictvím empirického výzkumu formou polostrukturovaných rozhovorů s vybranými obyvateli sídliště Horní Měcholupy věnovala tomu, jak tito aktéři reflektují svůj život a své žití daného sídliště, zda a jak zde nacházejí svůj domov, tedy obecněji, zabývala se lokální identitou ve vztahu k místu a prostoru sídliště Horní Měcholupy.

Bakalářská práce Hany Vaňkové měla nejednoduchou genezi. Z původního záměru etnografie předmětného sídliště ustoupila s ohledem na pandemickou situaci k polostrukturovaným rozhovorům s jeho vybranými obyvateli. Diskutovaly jsme také o výběru vzorku, nakonec se z původního záměru členů nějakého konkrétního SVJ ustálil na jádro ve vybraném SVJ, doplněném o další aktéry. Vlastní tvorba dat proběhla s ohledem na pandemickou situaci a zároveň původní záměr odevzdání bakalářské práce vcelku rychle, aby byla nakonec následována pozvolnou analýzou a interpretací ve vztahu k teoriím a finalizací vlastní bakalářské práce. Výsledkem je nakonec nepochybně pečlivý text, důkladně proložený teoretickou literaturou, prostý významných pochybení.

Pokud jde o teoretické ukotvení, autorka se v Teoretické části vztahuje jednak ke konceptům domova sekundárně přes Gibase (2017), Dufkovou (2008), Vackovou a Galčanovou (2014) a Laštuvkovou (2007). Jakkoliv jde spíše o výběr konceptů prostřednictvím sekundární literatury, autorce se daří prostřednictvím umné kompilace nastolit téma tak, aby jej mohla uchopit pro vlastní výzkum. Problém lokální identity pak sleduje (i v empirické části práce) prostřednictvím Svašek (2002) a k ní vztáženému Lehečky (2013), téma místa a prostoru krátce shrnuje prostř. Cresswella (2004). O poznání více se v teoretické části práce autorka věnuje problematice sídliště, a to i prostřednictvím rozsáhlejšího korpusu literatury.

Také metodologická část práce je pečlivá, autorka důkladně reflektuje výzkumný proces a argumentuje veškeré své volby. Vlastní empirickou část pak autorka strukturuje do pěti kapitol, v nichž se v souladu s teoretickým zázemím zabývá konceptualizací domova (3.1), teritorializací identit (3.2), reflexi života na sídlišti a příběhu sídliště v časové ose (3.3), sociálním interakcím na sídlišti (3.4) a sídlišti jako místu (3.5). Ve všech těchto kapitolách průběžně důkladně pracuje s daty a k jejich interpretaci neváhá zapojit i další teoretickou literaturu. Vyzdvihla bych především kapitolu 3.3, v níž autorka přesvědčivě a nesamozřejmě ukazuje dynamiku proměn sídliště v souvislosti s vnějšími i vnitřními socioekonomickými změnami. Podařilo se jí velmi pěkně zachytit, jak aktéři reflektují, jak se jim sídliště proměňovalo a proměňuje takřka pod rukama (zejm. kap. 3.3.3 Současný dynamický vývoj). Naopak trochu zklamaná jsem z kapitoly 3.4 Společenský život sídliště. Důkladnějšímu a hlubšímu zachycení plejády rozmanitých vztahů a interakcí by nepochybně pomohlo zapojení zúčastněného pozorování, ale i data z polostrukturovaných rozhovorů šlo dle mého soudu interpretovat s větší citlivostí, tím spíše, že autorka je vztahu k terénu insiderkou. Trochu nedotažená je i poslední kapitola empirické části, dech však autorce došel především v samotném závěru bakalářské práce (s. 51 n.), který je prostým stručným shrnutím již představených dat a jejich interpretací.

Závěrem. Hana Vaňková si pro svou bakalářskou práci zvolila aktuální a legitimní téma. Prokázala schopnost opřít jej o adekvátní teoretické zázemí, připravit a realizovat vlastní výzkum včetně analýzy a interpretace dat. K obhajobě předkládá pečlivý text, prakticky prostý formálních pochybení včetně prakticky vzorové práce na úrovni publikační etiky. Snad by si výsledný text zasloužil větší švih, o něco kritičtější práci s daty a především důslednější teoretizaci výsledků výzkumu v závěrečných kapitolách a samotném Závěru. Ze všech těchto důvodů bakalářskou práci Hany Vaňkové jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako velmi dobrou až výbornou dle průběhu obhajoby.

Praha, 20. 9. 2021

Mgr. Hedvika Novotná, Ph.D.